

Tilstandsrapport om
Kommunale kulturskoler

Skoleåret 2007 – 2008

Utdanningsdirektoratet Divisjon
for analyse og vurdering

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Avdeling oppvekst og utdanning

Tilstandsrapport om kommunale kulturskoler

Skoleåret 2007 – 2008

Forord

Tilstandsrapporten om kommunale kulturskoler er utarbeidet i et samarbeid mellom Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, oppvekst- og utdanningsavdelingen og Utdanningsdirektoratet, divisjon for analyse og vurdering. Dataene er basert på kommunenes rapportering til grunnskolens informasjonssystem (GSI) og innhenting av opplysninger fra fylkesmannsembetene.

I første del av rapporten er det gitt kommentarer til organisering av tilbudet, antall elever og elevplasser samt venteliste, elevplasser fordelt etter aldersgrupper og ulike kunstuttrykk. Det er også gitt kommentarer til nivå på skolepenger fordelt på fylker etter høyeste sats, årstimer fordelt på aldersgrupper og fylker og antall kulturskoleelever i prosent av elever i grunnskolen. Kommentarene er knyttet til tabeller.

Andre del av rapporten er vedlegg som på kommunenivå fremstiller utvikling av skolepengesatsene fra 2005 til 2007, antall elevplasser fordelt på de ulike kunst-/kulturuttrykk og utvikling av elevtall og elevplasser for de to siste skoleår.

Innholdsfortegnelse

Forord	2
Generelt om de kommunale kulturskolene.....	4
1. Interkommunale ordninger.....	5
Tabell 1.....	5
2. Elevtall og elevplasser fordelt på fylker.....	6
Tabell 2.....	6
3. Elevplasser fordelt etter aldersgrupper og ulike kunst/kulturuttrykk.....	7
Tabell 3.....	7
4. Skolepenger fordelt på fylker, høyeste sats.....	8
Tabell 4.....	8
5. Årstimer fordelt på aldersgrupper og fylker.....	9
Tabell 5.....	9
6. Antall kulturskoleelever i prosent av elever i grunnskolen.....	10
Tabell 6.....	10
7. Aktivitet i kulturskolen innenfor kjernevirksomheten og utenfor.....	11
Tabell 7.....	11
Vedlegg 1	12
Vedlegg 2	12
Vedlegg 3	12

Generelt om de kommunale kulturskolene.

Et generelt trekk for skoleåret er at elevtallet stadig er økende og at mange elever fortsatt står på venteliste. Økningen i elevtallet på landsbasis fra forrige skoleår er 1,8 prosent. I realiteten er denne prosenten høyere da det av ulike grunner i en kommune ble registrert 1300 - 1400 elever for mye i 2006. I tillegg vet vi at en god del elever deltar i kortere eller lengre kurs/seminar i løpet av skoleåret. Dette blir ikke fanget opp i GSI da det er elevtallet pr 01.10. som blir registrert. Det er derfor stort sett elever med helårsplass som kommer med i denne statistikken.

Når det gjelder økning av skolepengesatsene, ser det ikke ut til å være dramatiske endringer etter den betydelige økningen som inntraff da det øremerkede tilskuddet ble innlemmet i rammetilskuddet til kommunene i 2004. Inntil da var høyeste tillatte skolepengesats for å få statsstøtte kr 1 600,-. En kommune i Akershus har inntektsbaserte skolepengesatser med høyeste sats kr 6 000,- pr år. Dersom vi ser bort fra denne kommunen ligger høyeste sats på kr 3 520,- og flere kommuner ligger oppunder denne.

De fleste kommunene som ikke rapporterer i 2007, eller som rapporterer 0, har interkommunale samarbeidsordninger med nabokommuner. Fem kommuner har, i følge innrapporterte data, ikke kulturskoledrift skoleåret 2007 – 2008.

1. Interkommunale ordninger.

Tabell 1 viser hvilke kommuner som har interkommunale ordninger skoleåret 2007 – 2008. Slike ordninger er registrert i 12 fylker. Til sammen er 47 kommuner med i samarbeidsordninger kommuner imellom.

Tabell 1

Kilde: Norsk kulturskoleråd

Fylke	Administrerende kommune	Samarbeidende kommuner	Navn på kulturskolen
Østfold	Moss kommune	Våler og Rygge kommuner	Kulturskolen Moss/Rygge/Våler
Østfold	Askim kommune	Spydeberg og Skiptvedt kommuner	Kulturskolen Askim, Skiptvedt
Hedmark	Sør-Odal kommune	Nord-Odal kommune	Kulturskolen i nord- og Sør-Odal
Oppland	Dovre kommune	Lesja kommune	Lesja og Dovre kulturskole
Oppland	Gran kommune	Lunner kommune	Hadeland kulturskole (Gran og Lunner)
Buskerud	Nes kommune	Flå kommune	Nes og Flå kulturskole
Vestfold	Nøtterøy kommune	Tjøme kommune	Skjærgården kulturskole
Aust-Agder	Tvedestrand kommune	Gjerstad, Risør, Tvedestrand og Vegårshei kommuner	Kulturskolen Øst i Agder
Aust-Agder	Birkenes kommune	Lillesand kommune	Kulturskolen i Birkenes og Lillesand
Aust-Agder	Evjen og Hornnes kommune	Bygland og Hornnes kommuner	Bygland, Evjen og Hornnes kulturskole
Vest-Agder	Hægebostad kommune	Åseral og Audnedal kommuner	Den interkommunale musikk- og kulturskolen for Åseral, Audnedal og Hægebostad
Sogn og Fjordane	Hyllestad kommune	Fjaler kommune	Hyllestad og Fjaler kulturskole
Sogn og Fjordane	Leikanger kommune	Sogndal og Luster kommuner	Kulturskolen i Sogn
Møre og Romsdal	Gjemnes kommune	Neset kommune	Kulturskolen i Gjemnes og Neset
Møre og Romsdal	Surnadal kommune	Rindal og Halså kommuner	Kulturskolen på indre Nordmøre
Sør-Trøndelag	Åfjord kommune	Osen og Roan kommuner	Nord-fosen kulturskole
Nordland	Brønnøy kommune	Vega, Vevelstad og Sømna kommuner	Kulturskolen i Brønnøy
Troms	Skånland kommune	Tjeldsund og Evenes kommuner (Nordland)	ETS musikk- og kulturskole (Evenes, Tjeldsund og Skånland)

2. Elevtall og elevplasser fordelt på fylker

I kulturskolene er det forskjell på antall elever og antall elevplasser. En elev kan ha flere elevplasser. Det vil si at en elev kan få opplæring i flere kunst/kulturuttrykk eller i flere disipliner innen samme uttrykk. Dette gir ulike data for elever og elevplasser. Tabell 2 viser antallet elever og elevplasser for landet og for det enkelte fylke. Vedlegg 3 viser elever og elevplasser i den enkelte kommune.

Tabell 2

Kilde: GSI pr 01.10.2007

Fylke	Elever	Elevplasser
Hele landet	107 404	122 341
Østfold	2 957	3 251
Akershus	10 828	13 456
Oslo	4 298	4 513
Hedmark	4 266	4 517
Oppland	5 256	5 899
Buskerud	4 014	4 384
Vestfold	4 207	4 551
Telemark	4 658	5 234
Aust-Agder	2 122	2 415
Vest-Agder	3 086	3 375
Rogaland	11 002	12 743
Hordaland	11 732	13 142
Sogn og Fjordane	4 128	4 249
Møre og Romsdal	8 354	9 529
Sør-Trøndelag	8 347	9 494
Nord-Trøndelag	4 835	5 596
Nordland	6 447	7 620
Troms	4 724	5 923
Finnmark	2 076	2 305

3. Elevplasser fordelt etter aldersgrupper og ulike kunst/kulturuttrykk.

Tabell 3 viser antall elevplasser i de tre ulike aldersgruppene fordelt på de enkelte kunst/kulturuttrykkene for landet. Tabellen viser også hvor mange elever som står på venteliste. Her gjøres det oppmerksom på en feilkilde da en kommune har oppgitt 90 elevplasser for mye i fagene visuelle kunsthøgskole, teater, dans og skapende skriving. Dette kom frem etter at tabellene var ferdigstilt.

Tabell 3

Kilde: GSI pr 01.10 2007

Område	Disiplin	Under gr.skole	I gr.skole	Over gr.skole	Sum	Venteliste
Hele landet	Musikk	3 561	73 675	9 654	86 890	23 900
Hele landet	Visuelle kunsthøgskole	165	6 919	393	7 477	1 254
Hele landet	Teater	62	6 878	522	7 462	1 532
Hele landet	Dans	1 238	11 935	1 101	14 274	2 257
Hele landet	Skapende skriving	0	205	10	215	36
Hele landet	Andre uttrykk	1 629	3 708	686	6 023	783
Hele landet	SUM	6 655	103 320	12 366	122 341	29 762

4. Skolepenger fordelt på fylker, høyeste sats

Mange kommuner har graderte satser på skolepengene. De fleste graderingene er knyttet til friplassordninger og søskenmoderasjon. Asker kommune har innført inntektsbaserte reguleringer av skolepengesatsen. Dette har ført til at kommunen ligger desidert høyest på denne skalaen med kr 6 000 jf. vedlegg 1. Høyeste sats sett bort fra Asker, er kr 3 220. Tabell 4 gir et bilde av høyeste sats i det enkelte fylke.

Tabell 4

Kilde: GSI pr 01.10. 2007

Fylke	Skolepengesats
Hele landet	6 000
Østfold	3 200
Akershus	6 000
Oslo	2 755
Hedmark	2 400
Oppland	3 000
Buskerud	2 600
Vestfold	2 426
Telemark	2 400
Aust-Agder	2 400
Vest-Agder	3 000
Rogaland	2 980
Hordaland	3 500
Sogn og Fjordane	3 200
Møre og Romsdal	2 600
Sør-Trøndelag	2 020
Nord-Trøndelag	2 500
Nordland	2 224
Troms	2 600
Finmark	1 800

5. Årstimer fordelt på aldersgrupper og fylker

I registrering av elever og årstimer til kulturskoleopplæring skilles det mellom elever i førskolealder, elever i grunnskolealder og elever over grunnskolealder. Elever over grunnskolealder er i hovedsak elever i videregående skolealder men noen kulturskoler gir opplæring også til voksne. Tabell 5 viser antall årstimer som går til opplæring for de enkelte gruppene for landet og for de enkelte fylkene.

Tabell 5

Kilde: GSI pr 01.10.2007

Navn	Under grunnskolealder	I grunnskolealder	Over grunnskolealder	Sum
Hele landet	24 835	1 068 274	145 822	1 238 931
Østfold	322	29 547	4 056	33 925
Akershus	2 053	110 636	17 569	130 258
Oslo	623	16 262	4 996	21 881
Hedmark	1 692	47 241	2 930	51 863
Oppland	1 416	51 428	8 764	61 608
Buskerud	561	47 884	4 478	52 923
Vestfold	3 058	31 156	4 353	38 567
Telemark	508	51 701	6 624	58 833
Aust-Agder	458	25 340	3 199	28 997
Vest-Agder	99	31 910	4 583	36 592
Rogaland	2 741	109 874	10 900	123 515
Hordaland	1 170	99 946	13 095	114 211
Sogn og Fjordane	939	36 238	4 607	41 784
Møre og Romsdal	1 572	89 346	11 596	102 514
Sør-Trøndelag	2 359	88 043	14 972	105 374
Nord-Trøndelag	865	42 578	5 230	48 673
Nordland	2 230	73 378	10 797	86 405
Troms	1 901	58 688	10 633	71 222
Finmark	268	27 078	2 440	29 786

6. Antall kulturskoleelever i prosent av elever i grunnskolen

Det har tidligere vært et politisk mål at 30 % av grunnskoleelevene skal benytte seg av tilbudet i kulturskolene. Dette målet er ikke lenger gjeldende, men det er fortsatt interessant å se hvordan dette forholdet er. Tabell 6 gir et bilde av dette for landet og det enkelte fylke. Vi ser at prosenten for inneværende skoleår for landet er 15 %. For enkelte fylker viser tabellen at det står mye bedre til. Sogn og Fjordane og Nord-Trøndelag har 23 % dekning mens Møre og Romsdal har 21 %. I begrepet ”grunnskoleelever” er i denne sammenheng medreknet elever i kommunale, interkommunale, fylkeskommunale, statlige og private grunnskoler.

Tabell 6

Kilde GSI pr 01.10.2007

	Grunnskoleelever	Kulturskoleelever i grunnskolealder	Kulturskoleelever i % av antall grunnskoleelever
Hele landet	616107	89 425	15
Østfold	34398	2 386	7
Akershus	72897	9 068	12
Oslo	53539	3 773	7
Hedmark	23517	3 473	15
Oppland	23129	4 315	19
Buskerud	31919	3 402	11
Vestfold	29875	3 028	10
Telemark	21170	3 939	19
Aust-Agder	14457	1 818	13
Vest-Agder	23447	2 692	11
Rogaland	58831	9 252	16
Hordaland	62031	10 228	16
Sogn og Fjordane	15056	3 483	23
Møre og Romsdal	33521	7 134	21
Sør-Trøndelag	36536	6 947	19
Nord-Trøndelag	18184	4 120	23
Nordland	31805	5 056	16
Troms	20927	3 472	17
Finnmark	10135	1 839	18

7. Aktivitet i kulturskolen innenfor kjernevirksomheten og utenfor.

Stortingemelding nr 39 (2002 – 2003) ”Ei blot til lyst” og Strategi for kunst og kultur i opplæringen 2007 – 2010 ”Skapende læring” tar til orde for å utvikle kulturskolene til kulturfaglige ressursentra i kommunene. Aktiviteter innenfor dette området registreres i GSI som aktiviteter utenfor kjernevirksomheten. Her regnes dirigent- og instruktøravtaler og tilbud overfor skoleverket og fritidskulturlivet der det ikke betales skolepenger til kulturskolen. Med tilbud i kjernevirksomhet menes den aktiviteten som defineres som kulturskolens vanlige opplæringstilbud der det kreves skolepenger for opplæringen. Tabell 7 viser antall årstimer på fylkesnivå og for landet som blir forbrukt i kjernevirksomheten og utenfor.

Tabell 7

Kilde GSI pr 01.10.2007

Navn	Årstimer i kjernevirksomheten	Årstimer utenfor kjernevirksomheten
Hele landet	1 236 826	266 368
Østfold	33 925	421
Akershus	126 659	21 540
Oslo	21 881	16 084
Hedmark	51 863	12 253
Oppland	61 608	6 503
Buskerud	52 923	8 643
Vestfold	38 567	10 472
Telemark	58 833	10 322
Aust-Agder	28 997	2 473
Vest-Agder	36 592	5 113
Rogaland	123 515	25 050
Hordaland	114 211	28 130
Sogn og Fjordane	41 784	17 988
Møre og Romsdal	104 008	34 117
Sør-Trøndelag	105 374	30 452
Nord-Trøndelag	48 673	7 275
Nordland	86 405	16 075
Troms	71 222	5 765
Finnmark	29 786	7 692

Vedlegg 1

Vedlegg 1 gir en oversikt over skolepengeutviklingen på de tre siste skoleår. Fremstillingen er på kommunenivå.

Vedlegg 2

Vedlegg 2 viser antall elevplasser fordelt på de ulike kunst/kulturuttrykk kommunevis.

Vedlegg 3

Vedlegg 3 viser utvikling av antall elever og antall elevplasser de to siste skoleår. Fremstillingen er kommunevis.